

Geografia. Klasa 7

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
I. Środowisko przyrodnicze Polski				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -podaje cechy położenia Polski w Europie na podstawie mapy ogólnogeograficznej -podaje całkowitą powierzchnię Polski -wymienia kraje sąsiadujące z Polską w wskazuje je na mapie -wymienia najważniejsze wydarzenia geologiczne na obszarze Polski -wyjaśnia znaczenie terminów plejstocen i holocen -wyjaśnia znaczenie terminu <i>rzeźba</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia cechy położenia Polski i Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej -opisuje granicę umowną między Europ i Azją na podstawie mapy Europy -odczytuje szerokość i długość geogr. wybranych punktów na mapie Polski i Europy -wskazuje na mapie przebieg granic Polski -omawia proces powstawania gór -wymienia ruchy górotwórcze w Europie i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -oblicza rozciągłość równoleżnikową i południkową Polski i Europy <i>-opisuje dzieje Ziemi</i> -wyjaśnia, jak powstał węgiel kamienny -charakteryzuje na podstawie map geologicznych obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy -opisuje cechy różnych typów genetycznych gór <i>-przedstawia współczesne obszary</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozdziela konsekwencje położenia matematycznego, fizycznogeograficznego oraz geopolitycznego Polski] -charakteryzuje jednostki geologiczne Polski -wskazuje na mapach Europy i Polski obszary, na których występowały ruchy górotwórcze <i>-przedstawia proces powstawania lodowców</i> -wykazuje pasowość rzeźby terenu Polski -przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę powierzchni Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wykazuje konsekwencje rozciągłości równoleżnikowej i południkowej Polski i Europy -wykazuje zależność między występowaniem ruchów górotwórczych w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski -wykazuje zależność między występowaniem zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski -opisuje wpływ wydobycia surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze

<p><i>polodowcowa (glacjalna)</i></p> <p>-wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski</p> <p>- wymienia pasy rzeźby terenu Polski i wskazuje je na mapie</p> <p>- wyjaśnia znaczenie terminów <i>ciśnienie atmosferyczne, niż baryczny, wyż baryczny</i></p> <p>- wymienia cechy klimatu morskiego kontynentalnego</p> <p>-podaje nazwy mas powietrza napływających nad Polskę</p> <p>- wymienia elementy klimatu</p> <p>-wyjaśnia znaczenie terminu <i>średnia dobowa temperatura powietrza</i></p>	<p>Polsce</p> <p>-wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej góry fałdowe, zrębowe i wulkaniczne w Europie i Polsce</p> <p>-omawia zlodowacenia na obszarze Polski</p> <p>-opisuje nizinne i górskie formy polodowcowe</p> <p>-porównuje krzywą hipsograficzną Polski i Europy</p> <p>-dokonuje podziału surowców mineralnych</p> <p>-podaje zróżnicowanie długości okresu wegetacyjnego w Polsce</p> <p><i>-rozpoznaje typy ujść rzecznych</i></p> <p>-opisuje zjawisko powodzi</p> <p>-wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski</p>	<p><i>występowania lodowców na Ziemi i wskazuje je na mapie ogólnogeograficznej świata</i></p> <p>-charakteryzuje działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski</p> <p>-omawia na podstawie mapy ogólnogeograficznej cechy ukształtowania powierzchni Polski i Europy</p> <p>-opisuje rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej</p>	<p>-rozpoznaje główne skały występujące na terenie Polski</p> <p>-podaje przykłady gospodarczego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce</p> <p>-opisuje pogodę kształtowaną przez główne masy powietrza napływające nad teren Polski</p> <p>-opisuje na podstawie map tematycznych rozkład temperatury powietrza oraz opadów atmosferycznych w Polsce</p> <p>-omawia ważniejsze typy jezior w Polsce</p> <p>-przedstawia metody ochrony przeciwpowodziowej</p> <p>-omawia największe powodzie w Polsce i ich skutki</p> <p>-omawia niszczącą i budującą działalność Bałtyku</p> <p><i>-omawia procesy i czynniki glebotwórcze</i></p>	<p>- wykazuje wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę</p> <p>-wyszukuje i prezentuje informacje z zakresu prognozowania pogody</p> <p>-ocenia znaczenie gospodarcze rzek i jezior w Polsce</p> <p>-omawia na wybranych przykładach wpływ wylesiania dorzeczy, regulacji koryt rzecznych, stanu wałów przeciwpowodziowych, zabudowy obszarów zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi w Polsce</p> <p>-wymienia główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego</p> <p>-ocenia przydatność przyrodniczą i gospodarczą</p>
--	---	--	--	--

<p>-wymienia czynniki, które warunkują zróżnicowanie temperatury powietrza i wielkość opadów w Polsce</p> <p>-określa przeważający kierunek wiatrów w Polsce</p> <p>-wymienia rodzaje wiatrów</p> <p>-wyjaśnia terminu <i>przepływ</i></p> <p><i>-wyjaśnia znaczenie terminów: źródło, dorzecze, zlewisko, rzeka główna, dopływ, system rzeczny, ujście deltowe, ujście lejkwate</i></p> <p>-wskazuje na mapie główne rzeki Polski i Europy</p> <p>- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna</i></p>	<p>obszary zagrożone powodzią</p> <p>-wskazuje na mapie Polski rozmieszczenie największych sztucznych zbiorników wodnych</p> <p>-omawia wielkość i głębokość Bałtyku</p> <p>- charakteryzuje temperaturę wód oraz zasolenie Bałtyku na tle innych mórz świata</p> <p>-opisuje świat roślin i zwierząt Bałtyku</p> <p>-opisuje charakterystyczne typy gleb w Polsce</p> <p>-przedstawia na podstawie mapy tematycznej rozmieszczenie gleb na obszarze Polski</p> <p>-omawia strukturę gatunkową lasów w Polsce</p>	<p>-omawia warunki klimatyczne w Europie</p> <p>-charakteryzuje czynniki kształtujące klimat w Polsce</p> <p>-omawia wpływ głównych mas powietrza na klimat i pogodę w Polsce</p> <p>-wyjaśnia, jak powstają najważniejsze wiatry lokalne w Polsce</p> <p>-odczytuje wartości temperatury powietrza i wielkości opadów atmosferycznych z klimatogramów</p> <p>-wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry</p>	<p>-opisuje typy lasów w Polsce</p> <p>-opisuje unikalne na skalę światową obiekty przyrodnicze objęte ochroną na terenie Polski</p>	<p>lasów w Polsce</p> <p>-planuje wycieczkę do parku narodowego lub rezerwatu przyrody</p>
---	---	---	--	--

<p>- wymienia przyczyny powodzi w Polsce</p> <p>-określa na podstawie mapy ogólnogeograficznej położenie Morza Bałtyckiego</p> <p>- wskazuje na mapie Morza Bałtyckiego jego największe zatoki, wyspy, cieśniny</p> <p>- omawia linię brzegową Bałtyku</p> <p>-podaje główne cechy fizyczne Bałtyku</p> <p><i>-wyjaśnia znaczenie terminów: gleba, czynniki glebotwórcze, poziomy glebowe</i></p> <p>-wymienia typy gleb w Polsce</p> <p>-wyjaśnia znaczenie terminu <i>lesistość</i></p>	<p>-podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody na obszarze wybranego regionu</p> <p>-charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce</p>	<p>-opisuje na podstawie mapy cechy oraz walory Wisły i Odry</p> <p>-wymienia czynniki sprzyjające powodziom w Polsce</p> <p>-określa role przeciwpowodziową sztucznych zbiorników</p> <p>-charakteryzuje i rozpoznaje typy wybrzeży Bałtyku</p> <p>-omawia powstawanie gleby</p> <p>-wyróżnia najważniejsze cechy wybranych typów gleb na podstawie profili glebowych</p> <p>-omawia funkcje lasów</p> <p>-ocenia rolę parków narodowych i innych form ochrony przyrody</p>		
---	--	---	--	--

<p>-wymienia różne rodzaje lasów w Polsce</p> <p>- wymienia formy ochrony przyrody</p> <p>-wskazuje parki narodowe na mapie Polski</p>				
<p>II. Ludność i urbanizacja w Polsce.</p>				
<p>-wymienia nazwy państw sąsiadujących z Polską</p> <p>- wskazuje na mapie administracyjnej Polski poszczególne województwa i ich stolice</p> <p>-wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</i></p> <p>-wymienia na podstawie danych statystycznych państwa o różnym</p>	<p>-wymienia przykłady terytoriów zależnych należących do państw europejskich</p> <p>-prezentuje na podstawie danych statystycznych zamiany liczby ludności Polski po II wojnie światowej</p> <p>-omawia na podstawie wykresu przyrost naturalny w Polsce w latach 1946-2018</p> <p>-omawia znaczenie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce</p>	<p>-omawia zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XXw.</p> <p>-oblicza współczynnik przyrostu naturalnego</p> <p>-podaje przyczyny zróżnicowania przyrostu naturalnego w Europie i w Polsce</p> <p>-omawia czynniki wpływające na liczbę urodzeń w Polsce</p> <p>-porównuje udział poszczególnych grup wiekowych ludności w</p>	<p>-omawia podział administracyjny Polski</p> <p>-omawia na podstawie danych statystycznych uwarunkowania przyrostu naturalnego w Polsce na tle Europy</p> <p>-analizuje piramidę wieku i ludności Polski</p> <p>-omawia czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności w wybranych państwach Europy i Polski</p> <p>-oblicza przyrost rzeczywisty i współczynnik przyrostu rzeczywistego Polsce</p>	<p>-analizuje na podstawie dostępnych źródeł ekonomiczne skutki utrzymywania się niskich lub ujemnych wartości współczynnik przyrostu naturalnego w rajach Europy i Polski</p> <p>-analizuje konsekwencje starzenia się społeczeństwa europejskiego</p> <p>-analizuje skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Europie i w Polsce</p>

<p>współczynnika przyrostu naturalnego w Europie</p> <p>-wyjaśnia znaczenie terminów: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i></p> <p>-odczytuje dane dotyczące struktury płci wieku oraz średniej długości trwania życia w Polsce na podstawie danych statystycznych</p> <p>-wyjaśnia znaczenie terminu <i>gęstość zaludnienia</i></p> <p>-wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce</p> <p>-wyjaśnia znaczenie terminów: <i>migracja, emigracja, imigracja, saldo migracji, przyrost</i></p>	<p>-omawia na podstawie danych statystycznych średnią długość trwania życia Polaków na tle europejskich społeczeństw</p> <p>-wyjaśnia, czym są ekonomiczne grupy wieku</p> <p>-wyjaśnia przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Europie i w Polsce</p> <p>-omawia na podstawie mapy tematycznej przestrzenne zróżnicowanie gęstości zaludnienia w Polsce</p> <p>-podaje najważniejsze cechy migracji wewnętrznych w Polsce</p> <p>-wymienia główne przyczyny migracji zagranicznych w Polsce</p>	<p>Polsce na podstawie danych statystycznych</p> <p>-oblicza wskaźnik gęstości zaludnienia Polski</p> <p>-opisuje na podstawie mapy cechy rozmieszczenia ludności w Polsce</p> <p>-opisuje skutki migracji zagranicznych w Polsce</p> <p>-porównuje przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i w wybranych państwach Europy</p> <p>-omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce</p> <p>-wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego</p>	<p>-charakteryzuje skutki migracji wewnętrznych w Polsce</p> <p>-wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskich</p> <p>-omawia przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce</p> <p>-przedstawia strukturę wyznaniową Polaków na tle innych państw Europy</p> <p>-omawia strukturę zatrudnienia wg działów gospodarki w poszczególnych województwach</p> <p>-analizuje wielkość miast w Polsce i ich rozmieszczenie wg grup wielkościowych</p> <p>-omawia pozytywne i negatywne skutki urbanizacji</p> <p>-omawia wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie struktury demograficznej okolic Krakowa i Warszawy</p>	<p>-ocenia skutki migracji zagranicznych w Polsce i w Europie</p> <p>-omawia na podstawie dostępnych źródeł problemy mniejszości w Europie i w Polsce</p> <p>-analizuje na podstawie dostępnych źródeł skutki bezrobocia w Polsce</p> <p>-omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące w procesie urbanizacji w Polsce po II wojnie światowej</p> <p>-identyfikuje na wybranych przykładach związek między rozwojem dużych miast a zmianami w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu, w stylu zabudowy oraz w strukturze demograficznej w strefach podmiejskich</p>
--	---	---	---	---

<p><i>rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego</i></p> <p>-wyjaśnia znaczenie terminu <i>migracje wewnętrzne</i></p> <p>-odczytuje dane dotyczące wielkości i kierunków emigracji z Polski</p> <p>-wymienia główne skupiska Polonii</p> <p>-wymienia przyczyny migracji wewnętrznych</p> <p>-wymienia mniejszości narodowe w Polsce</p> <p>-wskazuje na mapie Polski regiony zamieszkałe przez mniejszości narodowe</p> <p>-wyjaśnia znaczenie terminu: <i>struktura zatrudnienia</i></p> <p>-odczytuje z danych statystycznych wielkość zatrudnienia</p>	<p>-określa kierunki napływu imigrantów do Polski</p> <p>-wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego obszary o dużym wzroście liczby ludności</p> <p>-charakteryzuje mniejszości narodowe, mniejszości etniczne i społeczności etniczne w Polsce</p> <p>-podaje przyczyny rozwoju największych miast w Polsce</p> <p>-podaje przykłady miast o różnych funkcjach w Polsce</p> <p>-wymienia typy zespołów miejskich w Polsce i podaje ich przykłady</p> <p>-wskazuje różnice między aglomeracją monocentryczną a policentryczną</p>	<p>gminy o dużym spadku liczby ludności</p> <p>-analizuje współczynnik salda migracji na przykładzie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego</p> <p>-porównuje strukturę narodowościową ludności Polski z analogicznymi strukturami ludności w wybranych państwach europejskich</p> <p>-określa na podstawie danych statystycznych różnicę w strukturze zatrudnienia ludności w poszczególnych województwach</p>	<p>-określa zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu stref podmiejskich na przykładzie Krakowa i Warszawy</p>
--	---	--	--

<p>w poszczególnych sektorach gospodarki</p> <p>-wyjaśnia znaczenie terminów: <i>miasto, urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)</i></p> <p>-wymienia największe miasta i wskazuje je na mapie Polski</p> <p>-wymienia funkcje miast</p> <p>-odczytuje z danych statystycznych wskaźnik urbanizacji w Polsce i w wybranych krajach Europy</p> <p>-wymienia przyczyny migracji do stref podmiejskich</p> <p>-wymienia przyczyny wyludniania się wsi</p>	<p>-omawia przyczyny migracji do stref podmiejskich</p>	<p>-charakteryzuje funkcję wybranych miast w Polsce</p> <p>-omawia przyczyny rozwoju miast w Polsce</p> <p>-porównuje wskaźnik urbanizacji w Polsce i wybranych krajach europejskich</p> <p>-analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast</p> <p>-omawia na podstawie map tematycznych zmiany liczby ludności w strefach podmiejskich Krakowa i Warszawy</p>		
---	---	--	--	--

oddalonych od dużych miast				
----------------------------	--	--	--	--

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
III. Rolnictwo i przemysł Polski				
-wymienia funkcje rolnictwa -wymienia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce -wymienia na podstawie map tematycznych regiony rolnicze w Polsce -wyjaśnia znaczenie terminów <i>plon i zbiór, areal</i> -wymienia główne uprawy w Polsce -wskazuje na mapie główne obszary upraw w Polsce - wyjaśnia znaczenie terminów <i>chów i pogłowie</i>	-opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce -prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce -przedstawia znaczenie gospodarcze głównych upraw w Polsce -prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę upraw w Polsce	-przedstawia rolnictwo jako sektor gospodarki oraz jego role w rozwoju społeczno-gospodarczym -charakteryzuje regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej w Polsce -przedstawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy -prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę	-omawia poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polsce -charakteryzuje czynniki wpływające na rozmieszczenie upraw w Polsce -porównuje produkcję roślinną w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy -porównuje strukturę zwierzęcą w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy -omawia rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej -analizuje przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu	-przedstawia korzyści dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w UE -dokonuje na podstawie danych statystycznych analizy zmian pogłowie a wybranych zwierząt gospodarskich w Polsce po 2000r i wyjaśnia ich przyczyny -wykazuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ przemian politycznych i gospodarczych w Polsce po 1989 roku na zmiany struktury zatrudnienia w wybranych regionach kraju

<p>- wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce</p> <p>-wskazuje na mapie obszary hodowli zwierząt gospodarskich</p> <p>-dokonuje podziału przemysłu na sekcje i działy</p> <p>- wymienia funkcje przemysłu</p> <p>-wymienia podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej</p> <p>-wymienia źródła energii</p> <p>-wymienia typy elektrowni</p> <p>-wskazuje na mapie największe elektrownie w Polsce</p> <p>-wymienia główne źródła energii w woj. pomorskim i łódzkim</p>	<p>-wskazuje rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsce</p> <p>-przedstawia znaczenie gospodarcze produkcji zwierzęcej w Polsce</p> <p>-wymienia czynniki lokalizacji hodowli bydła, trzody chlewnej i drobiu w Polsce</p> <p>-omawia cechy polskiego przemysłu</p> <p>-wymienia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski przed 1989 rokiem i po nim</p> <p>-lokalizuje na mapie Polski elektrownie ciepłne, wodne i niekonwencjonalne</p> <p>-opisuje wielkość produkcji energii</p>	<p>chowu zwierząt w Polsce</p> <p>-przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym</p> <p>-opisuje rozmieszczenie przemysłu w Polsce</p> <p>-omawia strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed rokiem 1989</p> <p>-prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle wybranych krajów Europy</p> <p>-wyjaśnia wpływ warunków</p>	<p>-opisuje zmiany, które zaszły w strukturze produkcji po 1989 roku w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej</p> <p>-omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące współcześnie w polskiej energetyce</p> <p>-wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii</p> <p>-analizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w woj. łódzkim i pomorskim</p>	<p>-analizuje na wybranych przykładach warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych lub ograniczające tę produkcję oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki</p>
--	--	--	--	--

	<p>elektrycznej ze źródeł odnawialnych</p> <p>-podaje przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w województwach pomorskim i łódzkim</p>	<p>pozaprzyrodniczych na wykorzystanie OZE w województwach pomorskim i łódzkim</p>		
IV. Usługi w Polsce				
<p>-podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce</p> <p>-wyjaśnia znaczenie terminu <i>komunikacja</i></p> <p>-wyróżnia rodzaje transportu w Polsce</p> <p>-wskazuje na mapie Polski porty morskie oraz lotnicze</p> <p>-wyróżnia rodzaje łączności</p> <p>-wyjaśnia terminy: <i>centra logistyczne, spedycja</i></p> <p>-wyjaśnia znaczenie terminów <i>eksport, import,</i></p>	<p>-omawia zróżnicowanie usług w Polsce</p> <p>-omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce</p> <p>-omawia na podstawie map tematycznych gęstość dróg kołowych w Polsce --</p> <p>omawia na podstawie map tematycznych gęstość sieci</p> <p>-omawia na podstawie map tematycznych gęstość sieci kolejowej w Polsce</p>	<p>-przedstawia usługi jako sektor gospodarki oraz ich rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju</p> <p>-charakteryzuje udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach pasażerów i ładunków</p> <p>-omawia ruch pasażerski w portach lotniczych Polski</p> <p>-podaje przyczyny nierównomiernego dostępu do środków łączności na terenie Polski</p>	<p>-wyjaśnia przyczyny zróżnicowania sieci transportowej w Polsce</p> <p>-ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki</p> <p>-prezentuje na podstawie dostępnych źródeł problemy polskiego transportu wodnego i lotniczego</p> <p>-analizuje na podstawie dostępnych źródeł wpływy z turystyki w Polsce i w wybranych krajach Europy</p>	<p>-identyfikuje związki między transportem m orskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta</p> <p>-podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej</p> <p>-ocenia na podstawie dostępnych źródeł poziom rozwoju turystyki zagranicznej w Polsce na tle innych krajów Europy</p>

<p><i>bilans handlu zagranicznego</i></p> <p>-wymienia państwa będące głównymi partnerami handlowymi Polski</p> <p>-wyjaśnia znaczenie terminów <i>turystyka, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna</i></p> <p>-wymienia regiony turystyczne Polski</p> <p>-wymienia główne atrakcje turystyczne wybrzeża Bałtyku i Małopolski</p>	<p>-omawia na podstawie danych statystycznych stan morskiej floty transportowej w Polsce</p> <p>-wymienia towary, które dominują w polskim handlu zagranicznym</p> <p>-wymienia rodzaje usług, które rozwijają się dzięki wzrostowi ruchu turystycznego</p> <p>-omawia czynniki rozwoju turystyki</p> <p>-wymienia i wskazuje na mapie polskie obiekty znajdujące się na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO</p>	<p>-przedstawia przyczyny niskiego salda handlu zagranicznego w Polsce</p> <p>-charakteryzuje obiekty znajdujące się na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO</p> <p>-charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski</p> <p>-wskazuje na mapie położenie głównych atrakcji wybrzeża Bałtyku i Małopolski</p>	<p>-ocenia na podstawie dostępnych źródeł atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski</p> <p>-analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie</p> <p>-określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach</p>	<p>-omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany, które zaszły w geograficznych kierunkach wymiany międzynarodowej Polski</p>
<p>V. Mój region i moja mała ojczyzna.</p>				
<p>-wyjaśnia znaczenie terminu <i>region</i></p>	<p>-podaje główne cechy środowiska przyrodniczego regionu na</p>	<p>-wyjaśnia uwarunkowanie zróżnicowania środowiska</p>	<p>-przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu,</p>	<p>-projektuje na podstawie wyszukanych informacji trasę</p>

<p>-wskazuje położenie na mapie swojego regionu na mapie ogólnogeograficznej Polski</p> <p>-wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej sąsiednie regiony</p> <p>-wymienia najważniejsze walory przyrodnicze regionu</p> <p>-wyjaśnia znaczenie terminu <i>mała ojczyzna</i></p> <p>-wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski, topograficznej lub planie miasta obszar małej ojczyzny</p> <p>-przedstawia źródła informacji o małej ojczyźnie</p> <p>-wymienia walory środowiska geograficznego małej ojczyzny</p>	<p>podstawie map tematycznych</p> <p>-wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu na podstawie danych statycznych i map tematycznych</p> <p>-określa obszar utożsamiony z własną małą ojczyzną jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym</p> <p>-rozpoznaje w terenie obiekty decydujące o atrakcyjności małej ojczyzny</p>	<p>przyrodniczego w swoim regionie</p> <p>-analizuje genezę rzeźby powierzchni swojego regionu</p> <p>-prezentuje główne cechy gospodarki regionu</p> <p>-opisuje walory środowiska geograficznego małej ojczyzny</p> <p>-omawia historię małej ojczyzny na podstawie dostępnych źródeł</p>	<p>wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory swojego regionu</p> <p>-prezentuje na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach i w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność osadniczą oraz gospodarczą małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej</p>	<p>wycieczki krajoznawczej po własnym regionie</p> <p>-wykazuje na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu zależności między elementami środowiska geograficznego</p> <p>-planuje wycieczkę po swojej małej ojczyźnie</p> <p>-projektuje na podstawie obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności</p>
---	---	---	--	---

* dodatkowe wymagania edukacyjne